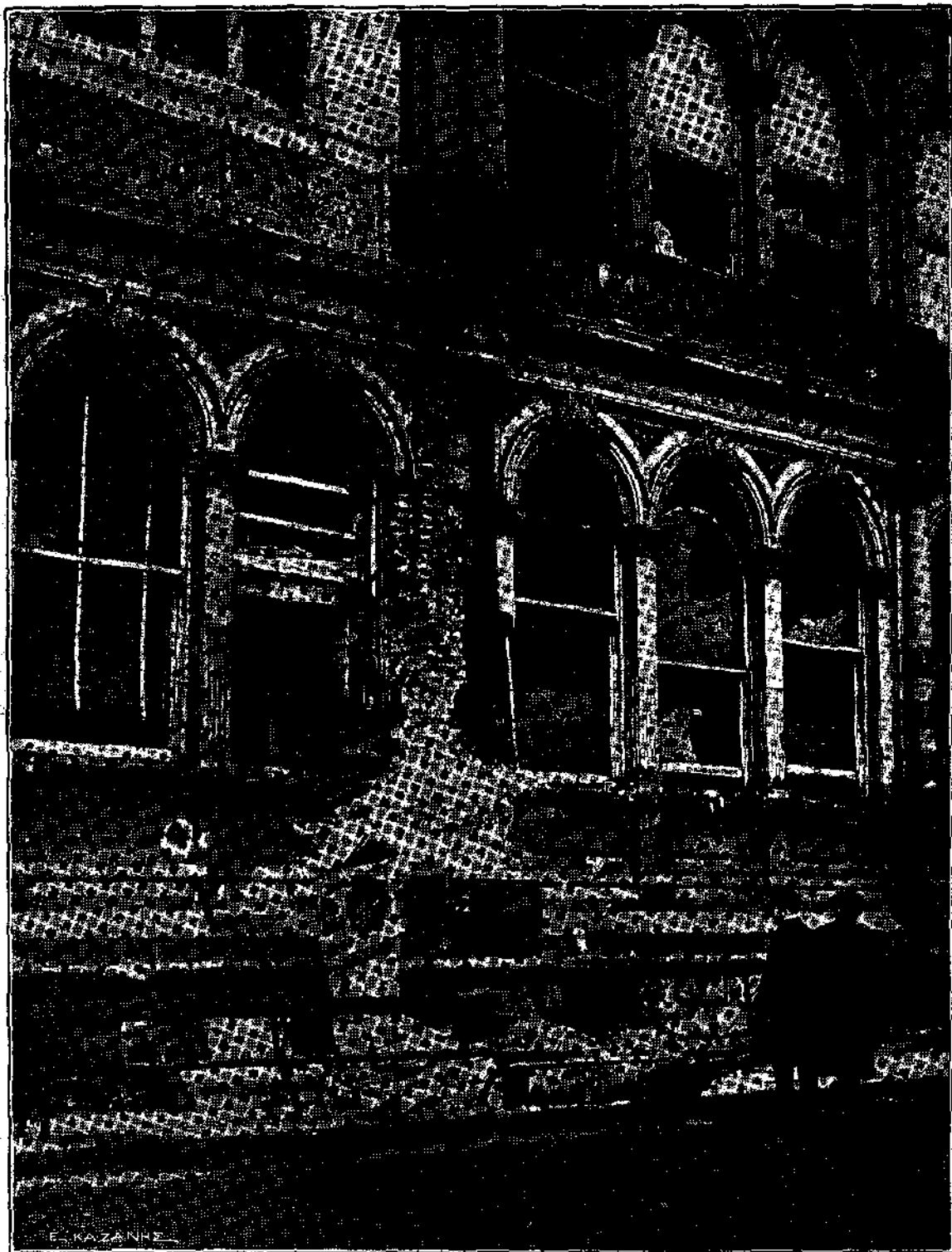

Knut Hamsun.

ΚΝΟΥΤ ΑΜΣΟΥΝ

Γελοιογραφία
Όλαφ Γκούλμπεργκσον

Ε. ΚΑΖΑΝΗΣ

* ΑΙ ΚΑΤΑΣΤΡΟΦΑΙ ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ *

Τὸ Μέγα Σχολεῖον τῆς Scarborough (Ἀγγλία)
μετὰ τὸν βομβαρδισμόν τῆς πόλεως ὑπὸ τῶν Γερμανῶν.

Η Α. Β. Υ. ή Περγήπιτσα Έλένη, παραλαμβάνουσα τὰ εικοσοεξάχρονα παιχνίδια καὶ ἔδωσεν ἡ Ἀμερική εἰς τὴν τότε πρέσβειαν τῆς Ἑλλάδος κυρίαν Νάβιναν Α. Σλήμαν.

Ο ΤΑΦΟΣ ΤΗΣ ΙΕΡΕΙΑΣ

Μία ἀπὸ τὰς παραδοξαίτερας φυσιογνωμίας, καὶ χαρίζει τὸ παρελθὸν εἰς τὴν ἐρευναν, εἶναι καὶ ὁ Γάλλος Φωβέλ, πρόξενος τῆς Γαλλίας ἐν Ἀθήναις, ἐπὶ μακρὰν σειρὰν ἐτῶν.

Μόλις ἀνέτειλεν ὁ Ἰούλιος αἰὼν ἐπεφάνη καὶ αὐτός. Διὰ τὴν ἀριστερίαν ἀπὸ τοῦ 1781 ἤρχισεν ἐπισκεπτόμενος τὰς Ἀθήνας, κατ' ἀρχὰς ὡς περιηγητῆς καὶ ἀπεσταλμένος καλλιτέχνης καὶ κατόπιν ὡς πρόξενικός ὑπάλληλος.

Διέμεινε δὲ μέχρι τοῦ Ἀγῶνος καὶ κατὰ τὰς ἀρχὰς αὐτοῦ, κατόπιν δὲ ἐφυγεν ἔξαλλος ἀπὸ τὸν θυμὸν του, ὄχι τόσο διότι ἦτο φιλότιμος ἢ μισέλλην, ἀλλὰ διότι ὁ Ἀγὼν τοῦ ἐγάλασε τὴν ἡσυχίαν του. Ἐγκατεστάθη δὲ διατηρῶν τὸν τίτλον του, εἰς Σμύρνην, ὅπου καὶ ἀπέθανε τῷ 1838.

Ἦτο ζωγράφος, ἀρχαιολόγος, νομισματολόγος, κατασκευαστῆς ἐμραγείων, συλλέκτης, ὄλι-

γον ἀρχαιοκάπηλος, ὄδηγος καὶ ἀρωγὸς τῶν περιηγητῶν καὶ τῶν ξένων ἐν γένει, γεωγράφος, ἀρχιτέκτων, πρὸ πάντων ὅμως συλλέκτης.

Οἱ περιηγηταὶ περιγράφουν καὶ χαρακτηρίζουν τὸ σπῆτι του ὡς Μουσεῖον ὀλόκληρον—ὡς καὶ ὁ μανδρότοιχος του ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἀρχαῖα τεμάχια γλυπτὰ καὶ ἐνεπίγραφα!

Πολλὰ ἐγράφησαν περὶ αὐτοῦ καὶ ἐκτενὴς βιογραφία του μάλιστα ἐξεδόθη, χωρὶς πάντα ταῦτα νὰ εἶναι ἐπαρκῆ. Συχνὰ μνημονεύονται αἱ ἀρχαιολογικαὶ καὶ τεχνικαὶ γνώμαι του καὶ αἱ ποικίλαι περὶ τῶν Ἀθηνῶν πληροφορίες του. Πολλὰς οἱ ἱστοριοδίφαι καὶ οἱ ἀρχαιολόγοι καταφεύγουν εἰς τὸ περιωσθὲν ἐν Παρισίοις περίφημον πορτοφόλι του, πλήρες σκίτων καὶ σημειώσεων. Κανεὶς ὅμως, μέχρι τοῦδε, δὲν ἀνέλαβε τοὺς κόπους καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ ἀρχαιολογικοῦ καὶ καλλιτεχνικοῦ του μνημοσύ-

νοι, ἐκδίδων ἔργον, φέρον τὸ ὄνομα τοῦ Φωβέλ καὶ ἀποτελούμενον ἀπὸ τὰς ἐκάστοτε ἐξενεχθείσας γνώμας του καὶ δοθείσας πληροφορίας του. Μόνον τινὲς τῶν ἀπεικονίσεων τοῦ πορτοφολίου του ἐξεδόθησαν μετὰ τὸ ὄνομα τοῦ καπιῶσαντος καὶ ἐρμηνεύσαντος ἐκδότου. Τὸ πολύτιμον πορτοφόλιον τοῦτο, περιέχον χειρόγραφα του, ἔγγραφα, χάρτας, σχεδιαγράμματα τῶν Ἀθηνῶν καὶ ἀπεικονίσεις, ἠγοράσθη παρὰ τῆς Γαλλ. Κυβερνήσεως ἀντὶ φρ. 500. Εἰς τὰς σημειώσεις του καὶ τὰς ἐπιστολάς του πολλάκις καυχᾶται διὰ τὰς ἀρχαιολογικὰς ἐρεῦνας του καὶ τὰς ἀνακαλύψεις του. Μία ὅμως ἀνασκαφὴ ἀπεκάλυψεν εἰς αὐτὸν ἐκκλησιαστικῆς συντηρήσεως τάφον, τὸν τάφον τῆς ἱερείας τῆς Ἀθηνᾶς, ὅπως τὸν ἠνόμασεν, ἢ δὲ ἐπιτυχία αὕτη κυριολεκτικῶς τὸν ἐξετρέλλανε καὶ εἶναι φυσικὸν τοῦτο, ἀφοῦ δὲν ἦτο μόνον ἀρχαιολόγος ἀλλὰ καὶ καλλιτέχνης.

« Τὴν ὠραιότεραν ἡμέραν τῆς ζωῆς του » ἀποκαλεῖ ἐκείνην, καθ' ἣν ἐπὶ τῆς Ἱερᾶς ὁδοῦ ἀνεκάλυψε τὸν τάφον τοῦτον, τὸν ὁποῖον περιγράφει εἰς ἐπιστολήν του.

Ἡ ὀλόκληρος ὁ σκελετὸς τῆς ἱερείας διετηρεῖτο θανασία. Διετηροῦντο ἐπίσης ἕνη τῆς στρώμνης, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἦτο κατακεκλιμένη. Προσκεφάλαιον φαίνεται ὅτι θὰ ἀνύψωνεν ὀλίγον τὴν ὠραίαν τῆς κεφαλῆν, ἀναδεδεμένην διὰ στεφάνου ἐκ φύλλων καὶ καρπῶν ἐλαίας, ἐκ χαλκοῦ ἐπιχρῦσου. Παρὰ τὸ λείψανον ὑπῆρχον τεμάχια θήκης κεκοσμημένης δι' ἐρίνων καὶ σπειρῶν ἐξ ἐλέφαντος καὶ ἀνθεμίων ποικιλωτάτων. Παρὰ τοὺς πόδας τῆς ἐσφύζοντο τεμάχια μουσικοῦ ὄργανου ἀπὸ πύξου, ἔχοντος σχῆμα βιολίου· ἐπίσης ἐκεῖ ὑπῆρχον καὶ τεμάχια ξυλίνου κενίου, μία σιδηρὰ σπλεγγίς καὶ δύο πήλινα ἄγγεα.

Ἡ ἐσωτερικὴ θήκη εἶχε τέσσαρας μεγάλους χαλκοῦς κρῖκους, ἀνάγλυφα δὲ ὠραίας τέχνης ἐκόσμου τὴν μαρμαρίνην λάρνακα.

Φαντασθῆτε τώρα τὸν Φωβέλ, ὅταν ἀπὸ τὰ χόματα τῆς λήθης ἦλθεν εἰς τὸ φῶς ὁ θαυμάσιος αὐτὸς τάφος.

Τί νὰ ἔγιναν ἀρὰ γὰρ ὅλα αὐτὰ τὰ συντρόιματά μιᾶς ποιητικῆς ζωῆς;!

ΙΣΤΟΡΙΚΟΣ

Ο ΒΑΤΡΑΧΟΣ ΚΑΙ ΤΟ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙ

* ΑΡΑΒΙΚΟΣ ΜΥΘΟΣ *

Ἐνας βάτραχος εἶπε μιὰ βραδυὰ στὸ Καλοκαίρι:

— Ἀρχοντα! Μὴ βιάζεσαι νὰ φῆσης τὸ βασιλεῖό σου στὸν Χειμῶνα! Ἐγέννησες τὰ ρόδα γιὰ νὰ τὰ παραδώσης στὰ θανάσιμα ραπίσματα του;

— Συγγνώμη! ἀπεκρίθη τὸ Καλοκαίρι. Δὲν ἤξευρα πῶς εἶχες τόσην ἐκτίμησιν στὴν καλλομένη τῶν ρόδων...

— Νὰ σοῦ πῶ τὴν ἀλήθεια, λέγει πάλι ὁ

βάτραχος, δὲν ἐνδιαφέρομαι τόσο πολὺ γιὰ τὰ λουλούδια, ἀλλ' ἐν φύγῃ δὲν θὰ μπορῶ πιά ν' ἀναγγέλλω στοὺς ἐρωτευμένους ὅτι ἐφθασεν ἡ νύχτα ἢ γλυκεῖα.

— Τούτῃ τῇ στιγμῇ, ἀπήντησε τὸ Καλοκαίρι, μιὰ νυχτερίδα ἐπίσης ἤρθε καὶ μετὰ παρκαλέσει νὰ παρατείνω τὴν διαμονή μου. Μονάχα αὐτὴ μοῦ ὁμολόγησεν ὅτι τὸν χειμῶνα εἶνε σπάνια τὰ ἔντομα τῆς νυκτός.

Κ. Τ.

Η Α. Β. Υ. ή Παρρησία Ελένη, μετά των θυγατέρων της και των κριών Ε. Ροίδη, Α. Σαρμάκη και Γ. Βαλατιή εις το Ζάππειον, όπου παραλαμβάνοντο τὰ ἐξ Ἀμερικής παιχνίδια διὰ τὰ παιδιά τῶν προσφύγων.

ΧΑΤΑΜ ΤΑΪ

* ΔΙΗΓΗΜΑ ΤΟΥ ΣΑΛΑΗ *

Τὸ ἄλογο τοῦ Χατάμ Ταΐ ἦταν μαῦρο σὰν τὸν κόρακα καὶ σὰν τὸ σίφωνα γρήγορο. Ἡ γρηγοράδα του περνοῦσε καὶ τῆς ἀστραπῆς. Σὰν ἔτρεχε, μόλις ἄγγιζε τὴ γῆ, κ' ἂν τὴν ἄγγιζε, σκίθες πετοῦσαν τὰ πέταλά του, ποῦ σὲ τύφλωναν. Θάρρεβες πῶς ἦταν σὰν τὸ μαῦρο σύννεφο ποῦ τὸ κνηγάει ἡ θύελλα στὰ πλάτια τ' οὐρανοῦ. Σὰν τὸν ξεχειλισμένο χεῖμαρο, διάβαινε ὀρηκτικὰ τῆς ἀποστάσεως μέσα σὲ πυκνὸ κουρνιαχτὸ καὶ οἱ ἀητοὶ ποῦ δοκίμαζαν νὰ παραβγοῦν στὸ τρέξιμο μαζί του, μένανε πίσω, κουρασμένοι.

Ἡ δόξα τοῦ φιλόξενου καὶ δίκαιου Χατάμ ἀκούστηκε στὰ πέρατα τῆς γῆς. Ὁ Σουλτάνος τῶν Ρωμηῶν εἶπε στὸν πατέρα του μιὰ μέρα:

— Εἶμαι περίεργος νὰ μάθω, ἂν ὁ Χατάμ Ταΐ ἔχει καρδίσει δίκαια τὴ φήμη του. Θὰ τοῦ ζητήσω τὸ περίφημο ἄτι του. Ἄν μοῦ τὸ στείλῃ, θὰ πιστέψω στὴ γενναιοδωρία του, ἂν ἀρνηθῇ, θὰ πῶ πῶς ἡ ἀξία του καὶ ἡ φήμη του μοιάζουν μὲ τὸν ἦχο τοῦ τυμπάνου, ποῦ κάνει τόσον κρότο μὰ εἶναι ἀδειανό.

Ἔστειλε λοιπὸν ὁ Σουλτάνος τῶν Ρωμηῶν ἓνα ἔξυπνο ταχυδρόμο στὸ Χατάμ, μαζί μὲ δέκα στρατιῶτες.

Ἡ μικρὴ συνοδεία πέρασε βουνὰ καὶ λαγκάδια καὶ τέλος, πεθαμένοι ἀπ' τὴν κούρασι, φτάσανε στὴν κατοικία τοῦ Χατάμ. Ὁ Χατάμ Ταΐ ἔδωκεν ἀμέσως διαταγὴ στους ὑπηρέτες του νὰ σφάζουν τὸ καλὸ τοῦ ἄλογο καὶ νὰ ἐτοιμάσουν φαγητὸ γιὰ τοὺς ξένους του. Ὅλη τὴ νύχτα τοὺς περιποιότανε ὁ ἴδιος καὶ μὲ καλὴ καρδιὰ γέμιζε τὰ πιάτα τους μὲ φαγητὸ καὶ τὰ ποτήρια τους κρασί.

Τὸ πρωτὶ ὁ ταχυδρόμος ἀνάφερε τὸ σκοπὸ τοῦ ταξιδιοῦ του. Ὁ Χατάμ, μὲ μάτια βουρκωμένα, δάγκανε σὰν τρελλὸς τὰ χέρια του, ὅσο μιλοῦσε ὁ ξένος. Ὅταν τέλειωσε τοῦ εἶπε:

— Εὐγενικὲ καὶ ἀφρωσιωμένε ὑπηρέτη! Γιατί ἀπ' τὴ στιγμή ποῦ ἔφτασες δὲ μοῦδες ποιά ἦταν ἡ ἀποστολή σου; Τὸ μοναδικὸ αὐτὸ ἄτι τῶσφαζα γιὰ τιμὴ σου. Τὰ λιβάδια μου ἔχουν πλημμυρίσει ἀπὸ τῆς βροχῆς καὶ εἶναι ἀποκλει-

σμένες ἢ στάνες καὶ οἱ βοσκότοποι μου. Μοῦ ἦταν ἀδύνατο νὰ στείλω γιὰ σφαχτὸ. Δὲν εἶχα ἐδῶ παρὰ αὐτὸ τὸ ἄλογο, καὶ δὲν μποροῦσα νὰ σᾶς ἀφήσω νὰ πεθάνετε ἀπ' τὴν πείνα. Λίγο μ' ἐνοιαίξε γι' αὐτὸ τὸ ζῶ, ὅσο κι' ἂν ἦταν θαυμαστὸ κι' ἀγαπητὸ μου. Ἔφτανε ἡ φήμη μου νὰ μὴ θαμπώσῃ.

Καὶ ὁ Χατάμ Ταΐ γέμισε τοὺς ξένους μὲ ἀφθονὰ δῶρα, ἀτίμητα, ποῦ κείνοι μέινανε ἀπορημένοι.

Μ' ἀκούσατε καὶ τοῦτο τ' ἄλλο χαρακτηριστικὸ τῆς ζωῆς τοῦ Χατάμ.

Ἡ γενναιοδωρία κάποιου βασιλῆα τῆς Γέμενης ἦταν ἔακουστή. Οἱ ὑπῆκοοὶ του τὸν εἶχαν ὀνομάσει «ἡ Ἐδεργετικὴ Βροχή». Ἀλήθεια, ἀπὸ τὰ χέρια του ἔρρεε ἀκατάπαντα τὸ χουσάφι τῆς βροχῆς. Ὅμως, ὁ μονάρχης τοῦτος εἶχε ἓνα ἐλάτωμα. Κάθε φορὰ ποῦ ἀκουε τ' ὄνομα τοῦ Χατάμ Ταΐ, κατσούφιαζε καὶ τὸν ἔπιανε φοβερὸς θυμὸς. Καὶ φώναζε:

— Πότε θὰ λάβωμαι πιά νὰ μοῦ ἀναφέρουν αὐτὸν τὸν ψευτοβασιλῆα, ποῦ δὲν ἔχει οὔτε βασίλειο οὔτε πλοῦτη, σὰν τὰ δικά μου;

Μιὰ μέρα ὁ βασιλῆας προσκάλεσε τοὺς φίλους του σὲ τραπέζι. Πάνου στὸ συμπόσιο, κάποιος ἀπ' τοὺς καλεσμένους ἀνάφερε, μὲ μεγάλο σεβασμὸ, τὸ ὄνομα τοῦ Χατάμ Ταΐ. Φρένιασε ὁ βασιλῆας. Ἦταν ἀδύνατο νὰ συγκρατήσῃ τὴν μακιακὴν ὀργὴν τοῦ κείνου τὸ βράδυ. Τὴν ἴδια ὥρα, διάταξε ἓνα ἀπὸ τοὺς φρουροὺς του νὰ πάῃ νὰ σκοτώσῃ τὸν ἀντίπαλό του.

Ὅταν ἔφτασε στὴν Μπέν-Ἐλ-Ταΐ ὁ στρατιώτης, παρατήρησε ἓνα γέροντα μ' εὐγενικὴ μορφὴ καὶ μὲ τρόπους ταπεινοῦς, ποῦ τοῦ πρόσφερε φιλοξενία γιὰ τὴ νύχτα. Καὶ ὅταν ξημέρωσεν, ὁ γέρος τὸν ἐβίαζε, μὲ χίλια παρακάλια, νὰ μείνῃ ἀκόμη καὶ νὰ δεχθῇ ὀλίγες μέρες τὴ φιλοξενία του.

— Δὲν μπορῶ, ἀποκρίθηκεν ὁ στρατιώτης, νὰ μείνω περισσότερο. Σ' εὐχαριστῶ, μὰ ἔχω νὰ ἐκτελέσω μιὰ διαταγὴ τοῦ βασιλῆα τῆς Γέμενης καὶ βιάζομαι.

— Ὅπως θέλεις, εἰπ' ὁ γέρος. Μ' ἂν ἔχῃς τὴν καλωσύνη νὰ μοῦ πῆς ποιά εἶνε ἡ ἀποστολή, καὶ θαρρεῖς πῶς μπορῶ νὰ σὲ βοηθήσω, εἶμαι ὅλος δικός σου.

— Τότε, πρόσεξε τί θὰ σοῦ πῶ. Θὰ ξέρῃς, βέβαια, κάποιον Χατάμ, ποῦ ἡ σοφία καὶ ἡ καλὴ καρδιὰ του εἶνε ἔακουστή στὸν κόσμον. Δὲν ξέρω ποῖος ὁ λόγος, μὰ ὁ βασιλῆας καὶ κύριός μου μὲ διάταξε νὰ τοῦ πάω τὴν κεφαλὴν του. Ἄν γνωρίζῃς ποῦ μπορῶ νὰ τόνε βρῶ, κάνε μου τὴ χάρι νὰ μοῦ τὸ πῆς.

Ὁ εὐγενικὸς Χατάμ γέλασε ἦσυχά καὶ ἀπάντησε:

— Ἐγὼ εἶμαι κείνος ποῦ ζητᾶς. Σῦρε τὸ σπαθὶ σου καὶ πάρε μου τὴν κεφαλὴν. Δὲν ἐπιθυμῶ νὰ σὲ δεχθῇ κακὰ ὁ κύριός σου.

Μὲ βαθειὰ συγκίνησι γονάτισε μπροστά του ὁ ταχυδρόμος κι' ἀπ' τὰ μάτια του βροῦσε τὰ δάκρυα ἔτρεξαν. Ὑστερὰ φίλησε τὰ χέρια καὶ τὰ πόδια τοῦ Χατάμ, ἔσπασε τὸ σπαθὶ καὶ τὸ τόξο του καὶ εἶπε:

— Οὔτε μὲ μυροβόλο ῥόδο εἰμ' ἀξίος νὰ σ' ἐγγίσω ἐγὼ!...

Ἀγκάλιασε γιὰ τελευταία φορὰ τὸ γέρο καὶ ἔφυγε πίσω γιὰ τὴ Γέμενη.

Ὅταν τὸν εἶδε ὁ βασιλῆας, ἐνόησε πῶς ἡ διαταγὴ του δὲν ἐκτελέστηκε.

— Γιατί, τοῦ εἶπε, στή σέλλα σου δὲ βλέπω κρεμασμένο τὸ κεφάλι τοῦ Χατάμ; Σ' ἀνάγκασε νὰ μονομαχήσετε καὶ σὲ νίκησε;

Ὁ στρατιώτης ἐπροσκύνησε κι' ἀπήντησε:

— Ὁ ἀφέντη μου καὶ τῆς ζωῆς μου κύριε! Εἶδα τὸν Χατάμ. Ναι, νικήθηκα, μ' ἀπ' τὴν καλωσύνη καὶ τὴν ἡμεράδα του!

Καὶ διηγήθηκε τὴ θαυμασιὰ ἱστορία ποῦ γνωρίζετε.

Ὁ βασιλῆας ἐνθουσιώστηκε. Ἐδῶσε στὸ φρουρὸ του μιὰ σακκούλα μὲ φλουριά κ' ἓνα βαθμὸ μεγαλύτερο καὶ εἶπε δυνατὰ:

— Ὡ! Ναι! Ἀξίζει ὁ Χατάμ τοὺς ἐπαίνους καὶ τὸ θαυμασμὸ ποῦ τοῦ ἀπονέμουν.

Ἀπὸ τὸ Ἀραβικὸ Κ. ΤΡΙΚΟΓΑΙΔΗΣ

ΗΛΙΟΒΑΣΙΛΕΜΜΑ

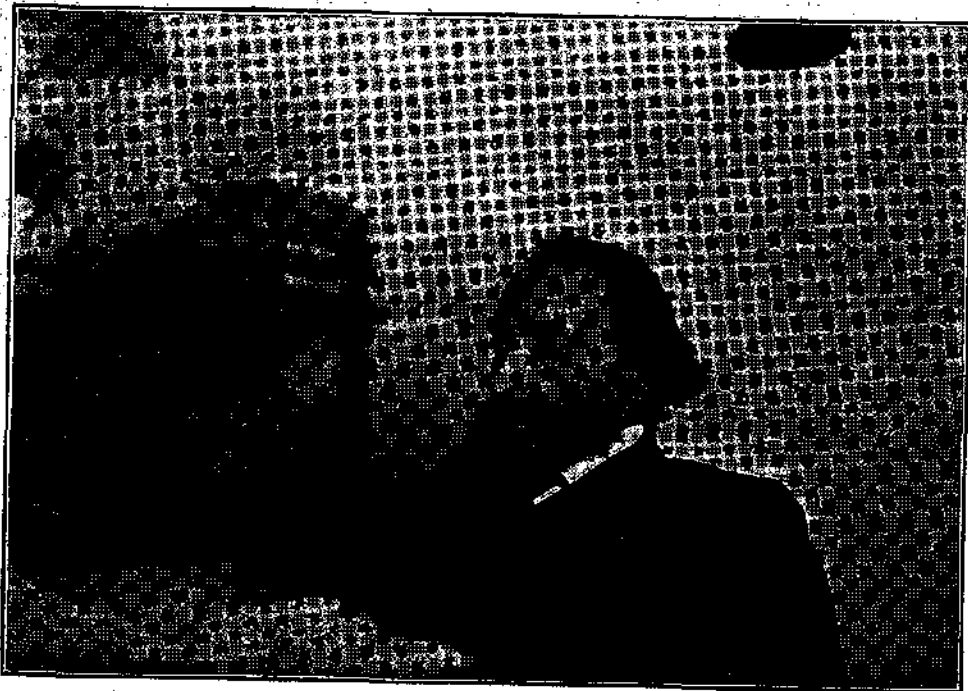
Ἰακίωος ὁ κάμπος· μιὰ ὄγρὰ πνοὴ τριγύρω ἔχυθη.
ἡ καταχνιὰ κατέβηκε κ' ἐκκίπασε τὴ γῆ,
τὰ λουλουδάκια ἐχλώμασαν, τοῦ γιάννη ἡ γλῶσσα ἐλόθη,
καὶ τῶν πουλιῶν ἐσάπασε ἡ ὀλόγλυκια φωνή...

Μόλις ἡ δύσις φαίνεται στὸ βάθος φωτισμένη...
πέρα στὴ μάνδρα εὐνάει τὰ πρόβατα ὁ βοσκός,
ἀπ' τὸ δρομάκι οἱ ἀνθρώποι περνοῦνε κουρασμένοι
καὶ στὴν καλύβα ἐφάνηκε ὄχρὸ τὸ πρῶτο φῶς!

Β. ΑΝΤΩΝΑΚΗΣ

ΑΓΓΕΛΟΣ ΒΛΑΧΟΣ

Ο ΣΟΥΡΙΣ

ΚΝΟΥΤ ΑΜΣΟΥΝ

Α Λ Η Τ Ε Ι Α

ΔΙΗΓΗΜΑ

* Συνέχεια από το 6η' αριθ. 332 τεύχος *

Δητυνθόντην πρὸς ἓνα σπίτι ποῦ ἐνοικίαζε δωμάτια, τοῦ ὁποίου εἶχα ἴδη σήμερα τὴν ἐπιγραφὴν, κ' ἤθελσα νὰ βρῶ ἓνα κρεβάτι. Καθ' ὅδον αἰσθανόμην βαθμηδὸν περισσότερον εὐχαριστήμενον τὸν ἑαυτὸν μου, διότι δὲν ἐμύλωνα τὰ χέρια μου μὲ τὸ κλαπὲν χοῆμα. Τί ἡδονὴ εἶνε ὡς τόσον νὰ ζῆ κανεὶς ἐδῶ εἰς τὸν κόσμον θαυμασιὰ καθαροὺς καὶ ἄσπιλος! ἐσκέφθην καὶ ἐπάγγασα ἀπὸ εὐχαρίστησιν. Καὶ θέλω καλύτερα νὰ εἶμαι φτωχὸς καὶ παληάνθρωπος γιὰ τοὺς ἄλλους ἕως τὴν τελευταίαν σταγόνα τοῦ αἵματός μου.

Καὶ διὰν ἐφθάσα εἰς τὸ σπίτι ποῦ ἐνοικίαζε δωμάτια ἀπεφάσισα νὰ ὑπάγω κάτω εἰς τὰς ξυλίνους ἀποθήκας καὶ νὰ κοιμηθῶ κομμάτι δωρεάν. Εἶχα μονάχα τὰ δύο δολλάρια ἀκόμῃ καὶ ἤθελα εὐχαριστως ἢ ἀγόραζα διὰ τὴν Ἀλίην Ρόδιτζες ἓνα χρυσὸν κονδυλοφόρον, τὸν ὁποῖον εἶχα ἴδη εἰς τὸ παράθυρον ἑνὸς χρυσοχόου.

VII

«Ἐνόμισα, διὰ θὰ ἔμερες μὲ τὸν σύντροφόν σου εἰς τὴν ἀνατολήν», εἶπεν ὁ ἐνοικιαστὴς τοῦ κτήματος Ρόδιτζες, διὰν ἐπέστρεψα. «Μοῦ ἀρέσει, διότι ἐτήρησες τὸν λόγον σου».

«Ἄλλ' εἶπα διὰ θὰ ἐγύριζα σήμερα», ἀπήντησα. «Ὅσον ἀφορᾷ τὸν σύντροφόν μου, δυσωρεστηθήκαμεν ὁ ἓνας ἀπὸ τὸν ἄλλον κ' ἐχώρισάμεν, δὲν ἤθελα νὰ ἔμενα μαζί του».

«Μ' αὐτὰ τὰ παπούτσι θὰ κρυώσης, διὰν θὰ κάθεσαι στὸ ἀλέτρι.» Ἐπρεπε νὰγόραζες ἓνα ζευγάρι καινούργια παπούτσια, τώρα ποῦ ἦσουνα εἰς τὴν πόλιν καὶ εἶχες χρήματα», εἶπεν ὁ μιστὸρ Ρόδιτζες.

ΜΠΑΜΠΗΣ ΑΝΝΙΝΟΣ

ΠΡΟΣΔΡΟΣ ΤΗΣ ΕΤΑΙΡΕΙΑΣ ΤΩΝ ΔΡΑΜΑΤ. ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΝ

Ἄλιη, διὰν ἐγύρισα ἀπ' αὐτὴν τὴν δοκιμὴν. «Μεταχειρίσου τοῦ καλὰ!»

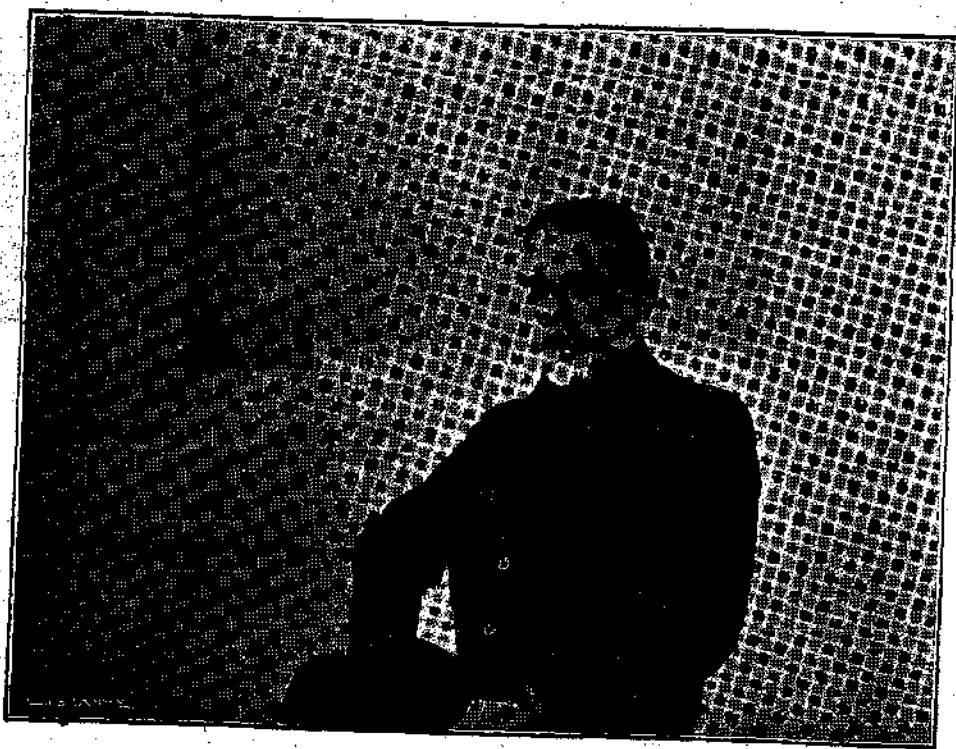
«Θὰ τὸ μεταχειρισθῶ, μίς», ἀπήντησα. Προσέθεσα μίς, ὥσὸν νὰ ἦτο κρυθὴ ἄλλως ἐσοὶ δὲν ὀμιλοῦσαμεν εἰς τὸ κτήμα.

Πολὴν καιρὸν δὲν ἔμελλον νὰ ἐκροτοῦσα τὸ ζευγάρι τῆς Ἀλίης. Μίαν ἡμέραν τὸ ἓνα ἀπὸ τὰ ἄλογα τοῦ Γερμανοῦ ἔπεσε κ' ἐνώφησεν ἀπὸ εἰλεὸν κ' ὁ Φρέντ ἐδήλωσεν ὅτι ἤθελε νὰ ἐπαιρνε τὸ δικό μου ζευγάρι. Τοῦ ἀντεστάθην, κ' ὁ γέρο Ρόδιτζες ἐπίσης ἦτο μὲ τὸ μέρος μου ἄλλ' ἢ

ΟΙ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΕΣ

ΑΡΙΣΤ. ΠΡΟΒΕΛΓΙΟΣ

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

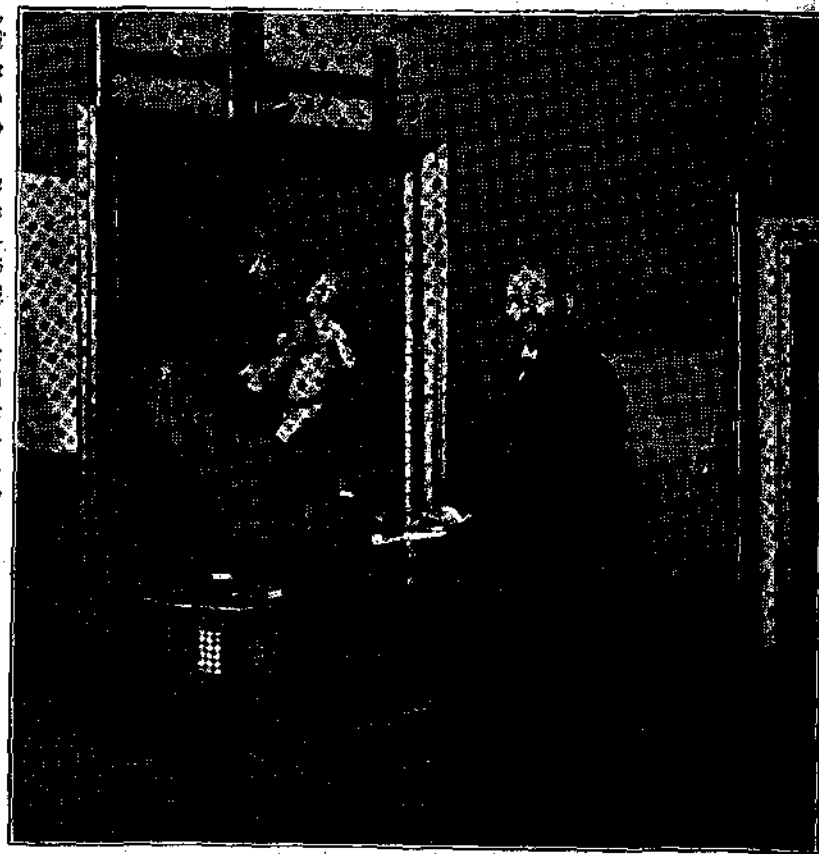
Αλίκη κι' ο Φρέντ μ'ās ενίκησαν. Το πρωί ο Φρέντ εξύπνησεν ενωρίτερα από το σύνηθες κι' όταν επήγα εις τόν σταύλον, τὸ ζευγάρι μου ελειπεν. Αυτό θά ήταν ἀρκετὸν γιὰ μένα ν' ἀφίνα τὸ κτήμα, ἀλλ' ὁ μίστερ Ρόδιτζερς εἶπε νὰ μὴ μοῦ ἐκαμνε διόλου ἐντόπισιν αὐτό, ἀλλὰ νὰ ἐδιάλεγα ἕνα ἄλλο ζευγάρι. Κ' ἐζήτησα ἕνα νέον ζευγάρι, τὸ ὁποῖον τὸ ὀλιγώτερον ἦτο τόσοον κἀλὸν ὅπως τὸ πρῶτον καὶ εἶχε μεγαλύτερη ἀντοχήν. Ἐπειδὴ δὲ ἐτάίξα καλὰ τὰ ζῳά μου καὶ ἔπλενα τὸ κεφάλι των, καὶ τὸ βράδυ καὶ τὸ πρωὶ τὰ ἐξόστριζα, κατώρθωσα γλήγωρα νὰ προσπεράσω ἀρκετὰ τὸν Φρέντ εἰς τὸ δργωμα.

Τὴν πρώτην ἐβδομάδα ἐπέρασα εἰς τὸ κτήμα μὲ διαρκῆ φόβον, μὴν ἀνεκαλύπτετο ἡ διάρρηξις τοῦ παλινανθρώπου Γεσσ καὶ περιπελεκόμεν εἰς τὸ ἐγκλήμα του ἀλλ' ὅταν ὁμοῦς ἤρθαν εἰς τὸ κτήμα κ' ἡ δὴ μικρὴς ἐφημερίδες τῆς πόλεως Ἐλιοι καὶ δὲν ἀνέφερον τίποτε διὰ τὴν διάρρηξιν, ἀνεθάρρησα καὶ δὲν εἶχα πλέον καμμίαν ἀνησυχίαν. Ἡ δὲ Γεσσ δὲν θὰ εἶχε κάμη καμμίαν διάρρηξιν εἰς τὸ χρηματοκιβώτιον, ἀλλ' εἶχε καυχηθῆ μονάχα ἐνώπιόν μου, διὰ νὰ ἐδειχνε τὸ θάρρος του, ἢ εἶχε ληστευθῆ ἢ Τζάκεζα, ἀλλ' ὁ Τζάκεζ δὲν εἶχε τολμήσῃ, χάριν τοῦ ἰδίου αὐτοῦ συμφέροντος, νὰ καταγγείλῃ τὸ γεγονός. Κατόπιν ἔμαθα, ὅτι ὁ Τζάκεζ ἦταν νίδος τοῦ πλουτοῦ μιλιοῦ τοῦ τῆς πόλεως, ὥστε δυνατόν βέβαια νὰ κατέβαλεν ὁ πατέρας του τὸ ἔλλειμμα.

Ὁ Φρέντ μὲ ἐπισκέλιζε κάθε μέρα προκειμένου περὶ τῆς Ἀλίκης. Μποροῦσα νὰ ἐκαμνα δὲ ἤθελα, πάντα ἐδρίασκετο μπροστά μου καὶ ἐνικοῦσεν. Ἦδη, κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ θερσμοῦ, εἶχε θερίσῃ καλὰ κ' ἐστολιζέτο περισσότερο ἀπὸ ἡμᾶς τοὺς ἄλλους, κ' ὅταν ἐπήγαινε γιὰ τὸ γεῦμα ἔμενε πολλὴν ὥραν ἐκεῖ καὶ ἐκανε τὴν χωρίστρον τῶν ξανθῶν μαλλιών του. Ἐνωχλείτο διότι εἶχε χάσῃ τὸ ἕνα σκυλόδοντό του κ' ἐφαίνετο ἡ

τρόπα, ὅταν ἐγελοῦσε. Τί ἐπρεπε, λοιπόν, νὰ ἔλεγα ἐγὼ, ὁ ὁποῖος εἶχα χάσῃ σχεδὸν ὅλα τὰ μαλλιά μου καὶ εἶχα γίνῃ σχεδὸν φαλακρὸς εἰς διάστημα ἐνὸς ἔτους! Ἐκτός τούτου εἶχα πάσῃ νὰ ἐυρίζωμαι, εἶχα ἀφήσῃ τὰ σκληρὰ γένεια μου νὰ μεγαλοῦσων, ἐξ ἄλλου δὲ ὁ ἥλιος κ' ἡ βροχὴς μοῦ εἶχαν ἀφανίσῃ τὰ φρύδια μου. Δὲν μποροῦσα νὰ μετρηθῶ μὲ τὸν Φρέντ.

Ἄπ' ἐναντίας, ὁ γέρο Ρόδιτζερς κ' ἡ γυναῖκα

ΟΙ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΕΣ

ΓΕΩΡ. ΙΑΚΩΒΙΑΔΗΣ

του μοῦ ἐφέροντο φιλικὰ καὶ μὲ καλομετεχειρίζοντο. Συχνὰ συνέβαινε νὰ μοῦ ἔλεγε σὺ τραπεζίτη ἢ μίσσις Ρόδιτζερς, διὲ ἐπρεπε νὰ ἔτρωγα περισσότερο πονιγγὰ ἢ γλύκισμα. Ἀπὸ καιρὸν εἰς καιρὸν μ' ἐρωτοῦσε μ' ἐνδιαφέρον τί συνήθεια ἦτο γι' αὐτό καὶ γιὰ κείνο εἰς τὴν πατριδα μου, ἀλλὰ τὸν Φρέντ δὲν τὸν ἐρωτοῦσε, διότι εἶχε γεννηθῆ εἰς τὴν Ἀμερικήν, καὶ μάλιστα εἰς τὸ Φάργον, καὶ ἐπομένως ἦταν ἀπὸ τὸν τόπον.

Ἐνα πρωὶ ἡ Ἀλίκη εἶχε σταλιθῆ. Ἐνόμισα, διὲ ἤθελε νὰ ἐπήγαινε εἰς τὴν πόλιν καὶ κατέ-

Ο ΦΙΛΙΠΠΟΣ

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΓΑΥΡΤΑΣ

ΣΠΥΡ. ΣΑΜΑΡΑΣ

βαλα προσπαθείας να μου επιτρέπεται να την οδηγοῦσα ἐκεῖ με τὸ ἀμάξι ἀλλ' ἀπεδείχθη, ὅτι ἀπλῶς ἦταν Κυριακή κι' ἀπ' αὐτὸν τὸν λόγον εἶχε στολισθῆ. Ἐπῆγα εἰς τὴν ἐργασίαν μου καὶ σήμερα ὅπως χθὲς καὶ δὲν τὸ ἐσκέφθηκα πλέον ἀλλὰ μετὰ μίαν στιγμὴν βλέπω τὴν Ἀλίην νὰ πηγαίνει με δλο τὸ λοῦσό της ἀπέναντι στὸν Φρέντ καὶ νὰ τοῦ κἀνὴ ἐπισκεψῆν, πολὺ ἔξω εἰς τὸ λιβάδι. Καὶ σὲ μένα δὲν ἤρθε.

Ἔτσι περνοῦσε ἡ μέρα με τὴν ἡμέραν. Δὲν ἔκανα κανὲν βῆμα πρὸς τὴν Ἀλίην, ἀν καὶ ὄχι μόνον τὴν ἔλεγα μῖς, ἀλλὰ καὶ ἤμουνα πολὺ περιποιητικὸς πρὸς αὐτήν. Ὁ Φρέντ ἦτο πολὺ φρονιμώτερος ἀπὸ μένα καὶ δὲν ὑπεκρίνετο διόλου. Θὰ ἴδῃς, παραμεγαλόνεις τὴν ὑπόθεσιν! Ἐσκαπτόμην ὁ ἴδιος. Ἀλλὰ τώρα πᾶ εἶχα κακοσυνήθειαν τὴν Ἀλίην, καὶ ὅταν ἔπαυσα νὰ τὴν λέω μῖς καὶ τὴν ἔλεγα ἀπλῶς Ἀλίην, τὸ ἐθεώρησεν αὐτὸ ὡς ἐνόχλησιν ἐκ μέρους μου καὶ δὲν μοῦ ἀπατιόσε.

Μίαν ἡμέραν ἔκαμα ἓνα τέχνασμα, τὸ ὁποῖον εἶχα σκεφθῆ. Πολύωρος βροχὴ καταγίδος κατέσκησεν ἀδύνατον τὸ ὄργωμα γι' αὐτὸ ἐξέλεψαμε τὰ ζῶα κ' ἐφυλοσάμεν εἰς τὴν ἑσπέρην. Δὲν εἶχα δεύτερον σακκάκι ν' ἀλλάξω, ἀλλ' ἐφόρεσα ἓνα στεγνὸν ὑποκάμισον κ' ἐκάθισα χωρὶς σακκάκι εἰς τὸ δωμάτιον τῆς οἰκογενείας, ὅπου ἔκανε ζέστη. Ἐκεῖ ἄρχισα νὰ γράφω μερικὰ γράμματα ἤθελα νὰ δείξω τὴν μεγάλην ἐπιτηδειότητα τῆς πέννας μου κ' ἐχρησιμοποίησα τὸν χρυσοῦν κονδυλοφόρον, ὡσάν νὰ ἤμουνα συνήθισμένος εἰς τὴν χρῆσίν του.

«Ποτὲ ἀκόμη δὲν εἶδα ἓνα ἄνθρωπον νὰ ξέρῃ νὰ γράφῃ ἔτσι!» εἶπεν ἡ μῖσις Ρόδιτζεζ ἐκπληκτικῶς.

Ἡ Ἀλίη μοῦ ἔρριξεν ἀκονισίως μίαν ματιάν κι' ὁ Φρέντ ἐκάθητο ἐκεῖ καὶ μαζί του μιλοῦσεν ἐκείνη.

«Γράφεις με χρυσοῦν κονδυλοφόρον;» ἠρώτησε.
«Τὸν βροσκοτε ἄμορφον;» ἠρώτησα.
«Βέβαια».

«Μπορεῖτε νὰ τὸν πάρετε εὐχαρίστως, μῖς», εἶπα καὶ τῆς τὸν προσέφερα.

Ἐγὼ; Δὲν τὸν θέλω», ἀπήντησε ξηρά. Ἐλλὰ ἐκπληττομαι νὰ γράφῃς μ' ἓνα ἴσων ἀκριθὸν κονδυλοφόρον».

«Γράφει κανεὶς μ' ὄχι ἔχει». Περαιτέρω παρετήρησα, ὅτι εἶχα λάβῃ αὐτὸν τὸν κονδυλοφόρον ἀπὸ κάποιον καὶ τὸ εἶπα κατὰ τρόπον ὥστε νὰ ἐνόμιζεν, ὅτι μοῦ τὸν εἶχε χαρίσῃ ἓνα κορίτσι. Ἀλλὰ κι' αὐτὸ δὲν τῆς ἔκαμε καμμίαν ἐντύπωσιν. Καὶ δὲν κατώρθωσα νὰ τῆς δώσω τὸν κονδυλοφόρον, ἀν καὶ εἶχα κἀμὴ ἓνα τέχνασμα.

Ἐπέρασα ἔτσι ἀρκετὸν καιρὸν σκεπτόμενος καὶ

ἐφεύρισκα ἓνα σχέδιον μετὰ τὸ ἄλλο. Ἐπὶ μίαν δλόκληρον ἑβδομάδα ἐπεχείρησα νὰ κάμω τὸν σιωπηλὸν καὶ τὸν ἐπιφυλακτικὸν, διὰ νὰ τῆς ἐκνοῦσα τὸν γυναικίον οἶκτον, μίαν ἄλλην δλόκληρον ἑβδομάδα ἤμουνα εὐθύμως κ' ἐπεχείρησα νὰ διαπρέπω με γοργὰ καὶ ἐπιτυχῶς ἀπαντήσας.
Ἡ Ἀλίη εἶπε μονάχα:

«Πόσον καιρὸν εἶσαι τώρα εἰς τὴν Ἀμερικὴν;»
«Περισσότερον ἀπὸ ἕξ ἑβδομάδας ὅλες-ὅλες», ἀπήντησά. «Ἐχω ἔρθῃ ἔδῳ γιὰ δεύτερον φορὰν».
«Καὶ σὺ, Φρέντι;»
Ἐγγενήθηκα ἔδῳ», ἀπήντησεν ὁ Φρέντ.
«Βλέπεις, λοιπὸν, τὴν διαφορὰν;», μοῦ εἶπεν ἡ Ἀλίη.

Αὐτὸ αὐτὸ ἦτο τὸ πλέον διακεκριμένον, νὰ εἶνε κανεὶς Ἀμερικανὸς ἐκ γενετῆς. Καὶ γι' αὐτὸ μονάχα εἶπε τὸν Φρέντ Φρέντι, διὰ ν' ἀπηχοῦσε τὸνομά του ἀμερικανικὰ κι' ὄχι γερμανικὰ.

«Κύτταξε τὰ μαλλιά του!» εἶπεν ἡ Ἀλίη γιὰ τὰ μαλλιά τοῦ Φρέντ. «Εἶνε σὰν χρυσάφι. Τὶ τὰ ἔκαμες τὰ δικὰ σου, Νούν;»

«Τὰ ἔχασα στὸ λιβάδι», εἶπα. «Ἀλλὰ τώρα μοῦ φαίνεται σὰν ν' ἀρχίζω νὰ γίνωμαι γερότερος καὶ σὰν νὰ μοῦ ξαναβγαίνουν».

Ἐ, ἄ, εἶπεν ἡ Ἀλίη.

VIII

Ἄλλ' ἐμελλε νὰ ἔρθῃ μία ἡμέρα, ὅπου τὸ ἄστρον μου ἀνυψώθη σὶ ἀλήθεια καὶ διὰ μίαν σύντομην στιγμὴν ὑπῆρξα ὁ νικητὴς εἰς τὸ κτήμα. Ἦταν ἀπερήφανες μέρες.

Ἐνας μικρὸς ἔργονος τοῦ Ρόδιτζεζ εἶχεν ἔρθῃ πρὸς ἐπίσκεψιν τὸν ἔλεγον Ἐντιον. Τὸ παιδί ἦταν συχνὰ μαζί μου καὶ με ἀκολουθοῦσεν ἔξω εἰς τὸ χωράφι, ὅπου τὸ ἔπαιρνα ἐπάνω σὺ ἀροτρον καὶ τὸ ἄφηνα νὰ ὠδηγοῦσε τὰ ἄλογα. Μίαν ἡμέραν, ὅταν ἦταν εἰς τὴν ἑσπέρην μαζί με τὸν παπποῦ, τοῦ συνέβη δυστύχημα.

Ὁ γέρος κατέβαλε μερικὰς σαπίδες ἀπὸ τὴν σκάλαν μὰ ἀπ' αὐτὲς τῆς σαπίδες ἐλόξενσε καὶ τὸ ἄστρον τῆς ἐκτόπησε τὸ παιδί ἐπάνω ἀπὸ τὸ μῆτι.

Ὁ Ἐντιον κατέπεσε κ' ἔμεινε σὰν νεκρὸς ἐκεῖ.

Ἐπικολούθησε μεγάλος θρήνος εἰς τὸ κτήμα. Ἡ Ἀλίη μ' ἐφώνασεν, ἐπειδὴ ἐγὼ ἐδριάζομην πρὸ κοντὰ, νὰ ἐπῆγαίνα στὴ στιγμὴ. Ἐξέλεψα τὰ μουλόρια ἀπὸ τὸ ἀλέτρι, τὰ ἀφήκα γὰ ἐπῆγαίναν ὅπου ἤθελαν κ' ἔτρεξα σὺδὸ σάτι. Ἀλλ' ἡ Ἀλίη εἶχεν ἀπευθυνθῆ βέβαια πρὸς ἐμένα ἀπὸ ἀπροσεξίαν, ἐσκέφθη κατόπιν κ' ἐφώνασε καὶ τὸν Φρέντ, διότι εἶχε περισσύτερον ἐμπιστοσύνην εἰς αὐτόν. Τὸν παρεκίνησε νὰ ζήτην πρὸς γλήγωρα τ' ἄλογα σὺδὸ ἀμάξι καὶ νὰ πάη εἰς τὴν πόλιν νὰ φέρῃ ἓνα γιατρό.

(Ἐπταὶ συνέχεια) Μετάφρ. ΔΗΜ. ΧΑΤΖΟΠΟΥΛΟΥ

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΦΟΝΟΜΗΝ
* * ΤΩΝ ΜΕΤΑΛΛΙΩΝ * *

Ἄφοῦ δὲν μοῦ τὸ ἐδώσατε θὰ σὰς κάνω . . .

ΘΡΥΨΑΛΑ!

* Ὅσον περισσότερο γνωρίζονται οἱ ἄνθρωποι, τόσο ἀλιγότερα λόγια λέγουν. Αὐτὸς θὰ εἶναι ὁ λόγος τοῦ καὶ ὁ παπᾶς εἰς τὰς προσευχὰς του τρώει τὰ λόγια του. Εἶναι σὰν νὰ λέγῃ εἰς τὸν Θεόν: Τὰ γνωρίζετε καὶ τὰ γνωρίζομεν, τὰ εἶπαμε δὲ τόσες φορὲς! . . .

* Μὲ ὅλας τὰς προσπάθειάς, ποὺ καταβάλλονται ἐκτείνωθεν, πάντοτε θὰ ὑπάρχῃ ἀμφισβήτησις εἰς τὰ σύνορα μεταξὺ τοῦ θάρρους καὶ τῆς ἀναιδεΐας.

* Ὅπως τὰ νέα κτίρια, ἔτσι καὶ τὰ νέα κατορθώματα δὲν ἠμποροῦν νὰ ἐμπνεύσουν ἕνα ποιητὴν.

* Ἐνας μισέλλην ἔλεγε, ὅτι εἰμεθα σοβυροί, ὅταν διασκεδάζομεν, ἀνόητοι, ὅταν θλιβώμεθα, ἀγριοί, ὅταν φωνάζομεν καὶ δηδεῖς, ὅταν γελοῦμεν.

* Ὅλα τὰ βάρη τῶν ἀνθρώπων τὰ ἔχουν τὰ ζῶα, πλὴν τοῦ γλωσσικοῦ ζητήματος.

* Κατηγόρησαν τὸν λαὸν ὅτι δὲν οἰεῖται πολλὰ πράγματα, κανεὶς ὅμως δὲν ἐτόλμησε νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ ὅτι συναίσθάνεται τὴν ἰερότητά τῶν Νεοελληνικῶν του δακτύλων, τοὺς ὁποίους ἐμβαπτίζει μακαρίως εἰς τὸ ποτήρι τοῦ νεροῦ ποῦ σοῦ προσφέρει.

* Ὁ παρατηρῶν χαμηλὰ κἀνι ἐπὶ τέλους ἠμπορεῖ νὰ εὐχῆ ἢ ἀπὸ κἀνι νὰ παραμερίσῃ, τὸ ὅποιον δὲν κατορθώνει ὁποῖος κυττάζει πάντα ἄψηλά.

* Κάποιος ὀπισθοδρομικὸς ἔλεγε, ὅτι αἱ γυναῖκες μας ὡς ἄνθρωποι εἶναι συνήθως συμπαιθεῖς, ὡς γυναῖκες, ἐνίοτε ἐνδιαφέρουσαι, ἀλλ' ὡς γράφουσαι, πάντοτε διασκεδαστικά.

* Δὲν ὑπάρχει εὐμορφία τοῦ νὰ μὴ τὴν συνηθίζῃ κανεὶς δι' αὐτὸν τὸν λόγον ὁ καλλιτέχνης πρέπει νὰ πηγαίῃ καὶ ὄχι νὰ κάθεται εἰς τὴν ἐξοχὴν νὰ εἶναι δηλαδὴ ἡ ἐξοχὴ ἐρωμένη καὶ ὄχι σύζυγος.

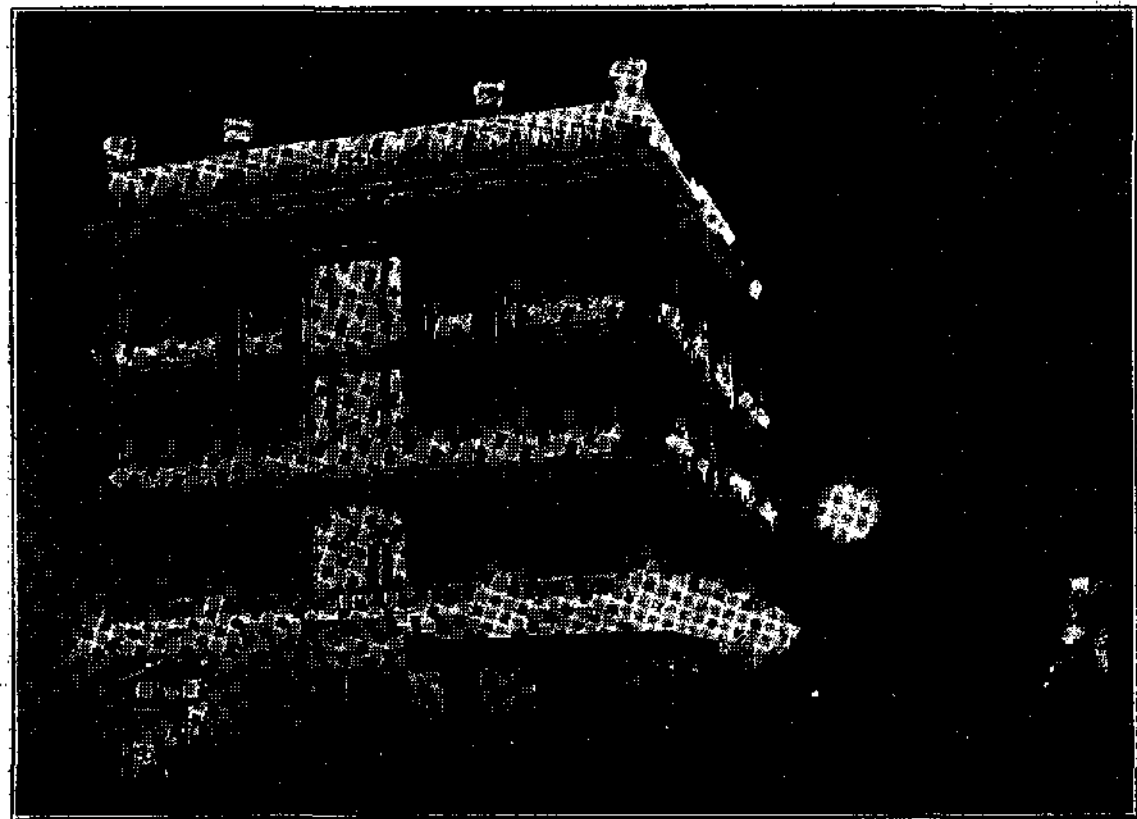
* Ἡ φύσις εἰς τὰ ἄνθη δὲν ἔδωσε μόνον μυρωδιά, ἀλλὰ καὶ ἀναλογίαν εἰς τὴν μυρωδιάν των αὐτῆν. Μία ἀνθοδέσμη π. χ. ἀπὸ γιουσεμί καὶ ἕνα μόνον κλαράκι του μὲ τὰ φυλλαράκια μαζί, καταδεικνύουν καὶ τὴν διαφορὰν καὶ τὴν φροντίδα τῆς φύσεως.

* Ἡ φοβερωτέρα ἐγκατάλειψις δι' ἕνα ἄνθρωπον εἶναι, ὅταν τὸν ἐγκαταλείψῃ ἡ ἐποχὴ του.

* Ὅπου πρέπει νὰ κλεισῇ κανεὶς τὴν μύτην του, ἐκεῖ ἀκριβῶς παίρνει τὴν ἀναπνοὴν του πῦρ βαθεῖα.

* Ἐνας ἀσχημὸς ἄνθρωπος ἐρωτευμένος μοιάζει μὲ ἀγκάδι ἀνθισμένον.

* Τόσους σκοινιτοῦφληδες ἀπληθεῖα μίαν ἡμέραν εἰς τὸν δρόμον, ὥστε διὰ νὰ ἀπολαύσῃ ἕνα μειδιάμα, κατέφυγε εἰς τὸ Ἀρχαιολογικὸν Μουσεῖον.

Τὸ μέγαρον τοῦ Ὑπουργείου τῆς Συγκοινωνίας ηλεκτροφορτιστὸν τὴν νύκτα τῆς 1 Ἰανουαρίου.

Τὸ τεῦχος τοῦτο, ὡς εἰς τὸ προηγούμενον ἀνηγγελλάμεν, ἐκδίδεται ἐπὶ χάριτος πολὺ κατωτέρως ποιότητος, διότι, λόγῳ τοῦ πολέμου, δὲν κατορθώθη νὰ φθάσῃ εἰςεὶ ὁ παραγγελθεὶς πρὸ μηνῶν χάριτες τῶν «Παναθηναίων». Ἐλπίζομεν ὅτι οἱ ἀναγνώσται μας θὰ συγχωρήσουν τὴν ἑλλειψιν αὐτῆν, ἑλλειψιν τὴν ὁποῖαν ἀφείλομεν εἰς ἀνωτέραν βίαν.

ΝΕΑΙ ΕΚΔΟΣΕΙΣ

Χειρουργικὸν Ἐγκόλιον τοῦ Ἱατροῦ ἐν ἐπιστρατείᾳ:— Μ' ἕνα ἀπαραίτητον ἐφόδιον παντὸς ἱατροῦ ἐπλοῦτισε τὴν πτωχὴν μας ἱατρικὴν φιλολογοῖαν ὁ χειρουργὸς καὶ ἀκούραστος ἐργάτης τῆς Ἐπιστήμης κ. *Ἰωάννης Κοῦμαρης*. Ὑπὸ τὸν μετριόφρονα ἀνωτέρω τίτλον, παρέχεται εἰς τοὺς ἱατροὺς, στρατιωτικοὺς καὶ μὴ, πραγματικὸν σύντομον σύγγραμμα χειρουργικῆς, μὲ τὰς τελευταίας λέξεις τῆς Ἐπιστήμης, τὴν ἀξίαν τοῦ ὁποῖου ἐγγράται τὸ ὄνομα τοῦ συγγραφέως.

Καὶ σκέπτεται κανεὶς, ὅτι ἐκάμαμεν δύο πολέμους καὶ οἱ πλείστοι τῶν ἱατρῶν μας δὲν εἶχον τὸ παραμικρότερον βοήθημα στὴν δουλειά τους, καὶ μάλιστα χειρουργικῶν, ὅπως ἀναμνησθοῦν, ἐν ὧρα ἀνάγκης, ἀπαραίτητων τινῶν πραγμάτων, ἐπὶ ζητημάτων, τὰ

ὁποῖα λησμονεῖ κανεὶς, μόλις δὲν καταγείνῃ εἰδικῶς ἐπ' ὀλίγον καιρὸν. Καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὴν θέσιν τοῦ δυστυχοῦς ὀφθαλμολόγου ἢ μαιευτῆρος ἢ παθολόγου, τῶν φοιτητῶν καὶ νέων ἱατρῶν κλπ., οἱ ὁποῖοι ἀπὸ μίαν ὥραν στὴν ἄλλη ἐχείοντο χειρουργοὶ ὑπὸ τῆς ἀνάγκης καὶ ἐκαμνον, βεβαίως, φιλοτίμως, δτι ἠμποροῦσαν, ὄχι ὅμως πάντοτε καὶ τὸ καλύτερον.

Ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς εἰδικώτερον κάπως ἀσχολουμένους καὶ ἰδιαίτερος εἰς τοὺς στρατιωτικοὺς ἱατροὺς, ἕνα σύντομον βοήθημα, μὲ τὰ νεώτερα τῆς ἱατρικῆς Ἐπιστήμης μαζεμένα καὶ μὲ λίγα λόγια διὰ κάθε ζήτημα, δὲν εἶναι μικρῆς σημασίας. Πουθενὰ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἐννοηθῇ ἱατρός, ὄχι μόνον κατὰ τὸν πόλεμον, ἀλλὰ καὶ εἰς ἄλλας στιγμὰς τοῦ βίου του, χωρὶς τοιοῦτου εἶδους συγγράμματα διὰ τοὺς κριωτέρους κλάδους τῆς ἱατρικῆς.

Ὁ κ. Κοῦμαρης πρέπει νὰ εἶναι εὐτυχὴς διότι πρῶτος παρ' ἡμῶν ἔσχε τὴν ἰδέαν καὶ ἐκλήρωσεν ἕνα κενόν, τὸ ὅποιον θὰ ἠσθάνθησαν ἀναμφιβόλως εἰς πολλὰς περιστάσεις οἱ μόνιμοι καὶ ἐπεδρῶι ὀργανονομικοὶ ἱατροὶ μας, κατὰ τὴν προσπάθειαν τῆς ἐκκληρώσεως τοῦ καθήκοντός των εὐσυνειδήτως.

Αἱ ὑπὸ τοῦ ἐγκρατοῦς περὶ τὴν ἀναδίφησιν τῶν ἀρχαίων κειμένων κ. *Μ. Στεφανίδου* δημοσιευθεῖσαι ἐσχάτως «*Συμβολαὶ εἰς τὴν Ἱστορίαν τῶν Φυσικῶν Ἐπιστημῶν καὶ ἰδίως τῆς Χυμείας*», δίδουν μίαν

εικόνα τού πλούτου τών γνώσεων τών παλαιότερων γενεών εν ταίς φυσικαίς επιστήμαις καθόλου. Είναι ιδιαίτερος ευχάριστος ή επιστημονική αυτη έργασία, γενομένη παρ' Ελλήνων, άφοδ και ελληνικοί είναι κυρίως αι πηγαι τών επιστημών τούτων. Αξιοσώτατος δ' ή μελέτη αυτών παρὰ τών έρευνητών, άφοδ, κατά τών Ιπποκράτην, «... και τὰ λοιπά εδρεθήσεται, ή τις ικανός τε ών και τὰ εθρημένα ειδώς εκ τούτων ορμώμενος ζητήη».

ΚΑΡΝΑΒΑΛΙ

*Έλα μικρή, με τὰ κατάξανθα μαλλιά,
ράτα γη μάσκα σου και κρύψε τὸ κεφάλι,
κρύψε δσα σουδωσα στα μάγουλα φίλια,
και πάμε μοναχοι στο καρναβάλι.*

*Μοναχοι θα γυρίσωμε άγκαλιά
στο καρναβάλι μέσα ποθει άρχισει,
και μεθυσμένοι από κρασί κι από φίλια
θα νοιώσωμε κ' οι δυο διπλό μεθύσι.*

*Έλα μικρή, ο καιρός περνά γοργά,
και φεύγουν τα χρόνια μας γρήγορα,
Έλα, — σε λίγο άκόμα θ' άν' άρχά,
δύο φορές δεν έρχονται τὰ νεϊάτα.*

ΠΑΡΑΦΡΩΝ

ΑΔΗΛΟΓΡΑΦΙΑ

Είς τούς γραφάντας διά τόν *Δραματικόν Διαγωνισμόν*, άπαντῶμεν ονομαϊώς, διορθῶντες τούς όρους οι όποιοι έδημοσιεύθησαν εις τὸ προηγούμενον τεύχος.

Η προθεσμία τάσσεται μέχρι 1 Μαΐου 1915. Ο άποστέλλων μέχρι τής προθεσμίας ταύτης έργον προς συμμετοχήν εις τόν Διαγωνισμόν είναι υποχρεωμένος ν' άποστέλλη και δραχμάς μὲν 16 άν κατοική εν Έλλάδι, δραχμάς δέ 20 άν εν τῷ εξωτερικῷ. Τα χρέηματα αυτά, είτε βραβευθῆ είτε όχι, θα χρησιμεύσουν όπως έγγραφῆ ὁ άποστολεὺς συνδρομητής από τής 1 Μαΐου 1915. Οὕτω τούς μὲν βραβευθησομένους θα έγγραφῆ τὸ γραφεῖον διότι θα γνωρίζη τὸ ὄνομα των, οι δέ μη βραβευθησομένοι θα έχουν τήν καλοσύνην νά γραφούν εις τὰ «Παναθήναια», όπως στέλλεται τὸ τεύχος εις τὸ ὄνομα και τήν διεύθυνσιν πού ὀρίσων, υπογραφόμενοι με τὸ ψευδώνυμον ή τὸ ρητάν, τὸ ὅποιον τούς εχρησίμευσε διά τήν άποστολήν τού έργου και τής εκ δραχμῶν 16 ή 20 καταβολής.

Κύριον Ν. Χ. Έσταθθα. Από τὰ ποιήματά σας, ήθέλωμεν νά δημοσιεύσωμεν άποσπάσματα, τὰ ὅποια είναι πράγματι πολύ καλά ὡς σύνολον ὅμως νομίζομεν ὅτι έχουν άμικτίας, τὰς ὁποίας λιπούμεθα διότι δεν έχουμε τὸ θάρρος νά συγχωρήσωμεν. Ἠραιότερον είναι τὸ δεύτερον τής «Φιλημένης»:

*Κ' είναι τὸ σπίτι της 'ψηλά'
μὰ δ γείως, πὸν κάτω περπατάει,
κάνει γιὰ σκιά τήν καρδιά
και πάει κρυφά και τήν φίλια...*

«Χρονολόγρον», Πειραιά. Με πολλήν ευχαριστήσιν. — **Κύριον Ν. Κ. Χανιά.** Στείλατε συνδρομὰς. Ευχαριστῶ. — **Κύριον Μ. Π. Έσταθθα.** Έχετε δικαίον. Η ὁμοαναλογία είναι μεγάλη μεταξύ τής τιμής τού τεύχους και τού ποσού τής συνδρομής, ἀλλ' ἐτέθη άκριβώς, ίνα ὁ άγοραστής ενός ή δύο τευχῶν προτι-

μήσῃ νά έγγραφῆ συνδρομητής άν τὰ «Παναθήναια» τόν ενδιαφέρουν. — **Κύριον Ν. Π. ὁδός Κανάρη 4.** Αγνοοῦμεν διὰ τί ή συνδρομή G. Francis Arnold πρέπει νά μεταβιβασθῆ εις Υμάς. Είναι εύκολον νά μὰς τὸ εξηγήσητε με δύο λέξεις. — **Δύο: Ε. Ζωγράφον,** «*Ελληνικήν Έπιθεώρησιν*». Έσταθθα. Λιπούμεθα διότι και άρχήν δεν ανταλλάσσομεν τὰ «Παναθήναια». — **Κύριον Αντ. Ν. Μ. Σέρρας.** Δύσκολον, πολύ δύσκολον, τρομακτικῶς δύσκολον. Ανεγνώσωμεν τούς στίχους, ἀλλὰ δεν κατορθώσωμεν νά πείσωμεν τόν εαυτόν μας ὅτι από τήν δημοσίευσιν των θα ὠφελείσθε και σεις και τὰ «Παναθήναια». — **Κύριον Ανδ. Καραλάμπη, Νεάπολιν.** Σας ευχαριστῶ πολύ. Έστειλα εις κυρίον Becker και κύριον Vasdeki. Έλαβα και Lit 20. Η κυλινδρική συσκευή τών «Παναθηναίων» κατελύθη διά βοής. — **Κυρίαν Παλ. Αλεξίου.** Έλαβα δραχ. 16. Κατηγορεῖτε τὰ «Παναθηναία» διότι δύο τελευταίας σελίδας των μετεχειρίσθησαν εις διαφημίσεις. Σεις ὅμως, παλαιά συνδρομητρια, λαμβάνετε τὰ «Παναθήναια» ἀπαξ τού μηνός, πολύ άσυγκρίτως πτωχότερα, χωρίς εκτός κειμένου εικόνας, χωρίς εχρώμους συνθέσεις, χωρίς καν ὕλην τόσῃ πλουσίαν. Τώρα τὰ λαμβάνετε διπλά, διότι, χωρίς νά αὐξήσωμεν ἑσῶ και εν μονόλεπτον τήν συνδρομήν, ηῦξήσαμεν εις τὸ ὀκταπλάσιον τὰ ετήσια έξοδα τής εκδόσεως. Είναι παραφροσῶν; Ίσως. Ασυνευθισία ὅμως δεν είναι βέβαια, ὅπως τήν φαντάζεσθε, Κυρία μου. — **Κύριον Νάυραν, Ασωφ. Μουνυχίας 108. Πειραιά.** Λιπούμεθα διότι είναι φυσικῶς ἀδύνατον νά υποβιάσωμεν τήν συνδρομήν χάριν εκδόσεως φοιτητικῆς. Οὕτε ὁ χάρτης είναι δυνατόν νά είναι εβτελής, διότι τότε αἱ εἰκόνας εκτυπώνονται ἀθλίως, οὕτε τὰ λοιπά τού περιοδικῷ έξοδα είναι δυνατόν νά περιοκώπων. Είναι ἄλλως τε τὸ περιοδικόν μας τὸ εἰδηγότερον από όλα τὰ ελληνικά περιοδικά. — **Ανατολικήν Ρώμην.** Αποστέλλομεν σήμερα εἰδήque. Αἱ τιμαὶ τών φωτογραφιῶν εν τούτοις μὰς φαίνονται ἀρρόδατοι. Λιπούμεθα διότι δεν δυναμεθα ν' ἀνανεώσωμεν εντολήν. Εἰκῶν Χατζῆ δέον νά τριχωρηθῆ, όχι νά λιθογραφηθῆ, ποτέ δέ με τὸ ποσόν αὐτό. Εἰς τὸ σταλὲν σῆμα δέον νά στοιχίσῃ 30 φράγκα ὡς cliché, 25 ὡς tirage και 18 ὡς χαρτί, όχι, ποτέ 250! Παρακαλῶ άν είναι μέχρι 150—160 φράγκων δώσατε εντολήν, ἄλλως επιστρέψατέ την. — **Κυρίαν Ε. Ζ.** ὁδός Πανεπιστημίου. Τὸ χειρόγραφον θα έφθανε μόλις διά τρία τεύχη τών «Παναθηναίων». Συνεπῶς είναι μεγάλον, πολύ μεγάλον. Λιπούμεθα ὅτι ή γνωριμία μας άρχίζει με μίαν άρησιν, τήν ὁποίαν μὰς υπαγορεύει ή ανάγκη. Σας τὸ επιστρέφομεν ταχυδρομικῶς. — **κ. Α. Μ. Ρ. R. Rue de la Perouse.** Καθώς βλέπετε, έλαβε χώραν ὀριστική διάλυσις. Εἰς τί ήμποροῦμεν νά σὰς χρησιμεύσωμεν και τί ήμπορεῖτε νά μὰς χρησιμεύσατε; Έδῶ είναι ή άπορία, καθως θα ελεγεν ὁ Σακκισπῆρος. Και ήμεῖς μὲν εἰδῶ τίποτε, σεις ὅμως ἐκεῖ εις πολλά, άν εἶχατε τήν διάθεσιν. — **Κύριον Λυμιαρδάπουλον, Τεργεστήν.** Λιπούμεθα δι' ήμὰς, διά σὰς και διά τήν... Αδιστριαν. — **Greek, American News Co, Ν. Υόρκην.** Έλάβομεν επιταγήν φρ. 48. Ευχαριστοῦμεν. Στέλλομεν τεύχη 25 και συνεχίζομεν οὕτω. Σας έγγραφάμεν. — **«Κήρυκα» Χανιά.** Σας έγγραφάμεν. Πῶς είναι δυνατόν ν' άποδώσωμεν τόσῳ εκθῦμον υποστηρίξιν; — **Κύριον Στ. Παναζόγλου, Χίον.** Ευχαριστῶ θερμῶς.

ΣΠΟΥΔΗ

ΜΑΣ ΜΕΡΟΥΝΙΚ